

tequam ab Ecclesia in canone sacrorum voluminum constituerentur; hodie verò aliud esset dicendum, etenim ex his thesibus neutra sacræ Paginæ testimonio aut traditioni in Ecclesia receptæ, ac constanti refragatur: at post Sedis Apostolicæ decretum utraque est adversus Ecclesiæ auctoritatem, & ut hæretica damnari debet; quia supponit eam in his demerendis labi in errorem posse, quod à Catholica deviat veritate; etenim quod errare Ecclesia non valeat, dum libros canonicos declarat, assertum est supra, num. 10. Idem de canonizatione Sanctorum tenent non pauci, quos dedimus supra, d. n. 49. Ad hæc respicere existimandus est D. Covar. in fin. versic. ibi: *Potest tamen Ecclesia efficere per ejus in re olim ambigua, & controversa definitionem, &c.*

Ibi: *Quia nos latebat, an ea esset opinio contraria Fidei.*

23 Vide supra, num. 19. ubi effectus ex Theologis tradidimus, qui ex definitione Ecclesiæ circa res Fidei subsequuntur. Hic autem observare oportet, teminem hæreseos reum fieri, ut pœnas contra hæreticos stabilitas incurrat, nisi qui cognoverit errorem, quem fovet, Catholicæ Fidei refragari, ut videre est apud Farinac. supra, d. §. 1. num. 16. August. Barbof. in collectan. ad Decretal. tit. de hæretic. in rubric. Sanch. d. cap. 7. à princip. & alios quos memoravimus supra, lib. 3. cap. 1. n. 19. Unde cum erranti non liqueat esse de Fide veritatem, quam impugnat, mediante Ecclesiæ declaratione, hæreticus formaliter dici non potest, etsi hæreticalem propositionem materialiter tutetur, sicut D. Covar. recte monet. Et quanvis divinæ revelationes sacris Literis contineantur, quibus omninò fidem adhibere tenemur, opus tamen est, ut Ecclesia eas nobis credendas proponat, quæ est infallibilis regula quoad Fidei dogmata, ut illis prudenter assensum præstemus. P. Hurtado de Mendoza tract. de Fide, disp. 7. sect. 3. §. 80. ibi: *Non facit Ecclesia aliquid de Fide, sed exigitur propositio, ut per eam fiat prudenter credibilis revelatio.* De quo Valent. sup. lib. 6.

24 His accedit, quod neque istud, nec aliud crimen perpetratur sine animo & voluntate sic delinquendi, l. Furtum 37. ff. usucap. l. Verum 40. ff. de furt. l. Item apud Labeonem 15. §. Si quis virgines ff. de injur. l. 5. tit. 17. p. 7. cap. Si verò 4. de sentent. excommun. quibus iuribus aperte probatur ignorantiam facti à delicti poena excludere, & egregie id docet Greg. Lop. in d. l. 5. gloss. 1. Igitur antequam Ecclesia definiat propositionem aliquam esse de Fide, qui contrarium etiam pertinaci animo sustinerit, hæretici pœnas non luet, cum animum non habeat contradicendi catholicæ veritati, quamquam non ignoret falsum esse quod sentiri se profitetur.

Ibi: *Sed quia nomen hoc hereticorum.*

25 De etymologia, & acceptione nominis hæresis, nonnulla præmulumus supra, lib. 3. cap. 1. num. 22. & confulas Farinac. sup. num. 41. Barbof. ubi proximè.

Ibi: *Exigit profecto pertinaciam, & rebellionem.*

Abſque pertinacia hæresim non patrari, cum pluribus assertum est supra, d. cap. 1. num. 17. Vide Farinac. Barbof. Sanch. ubi sup. Guttier. d. q. 32. Canteram in qq. crimin. tit. de hæret. à princip. P. Suar. de Fid. disp. 19. sect. 2.

Ibi: *Penes Ecclesiam esse potestatem istam declarandi.*

Cujus declarationi assensum præstari necesse est, quia divina nititur auctoritate ob infallibilem sancti Spiritus assitentiam, qui Ecclesiam in errorem dilabi circa definitiones Fidei nunquam sinet. Vide notata supra, lib. 1. cap. 10. n. 5. Hinc provenit, ut si quis post Ecclesiæ decretum quicquam adversus Fidem tenuerit, gravissimè delinquat, cum divinæ veritati se opponat, qua propter meritas pœnas dabit, quas ob tantum scelus jura decernunt.

Ibi: *Hinc ab hæresis labe qua ex parte.*

Haud pauci gravissimi viri doctrinâ, ac sanctimoniâ perillustres in diversos errores ceciderunt absque hæresis nota, quos nunc post Ecclesiæ definitionem inter hæreses numerari compertum est, Sic evenit D. Cypriano circa rebaptizandos eos, qui ritè ab hæreticis Baptisma susceperant: & quod mirabilis est, semel atque iterum prolapsum est, eodem D. Cypriano Præside, Concilium Africanum plurium Episcoporum assensu, qui interfuerunt, de quo sup. cap. proximo, num. 21. & observat Hurtad de Mendoz d. sect. 3. §. 81. Hodie verò qui idem pertinaciter assereret, ut hæreticus damnaretur, quia ab Ecclesia definitum est, non esse iteranda sic collata Baptismata, sicut nec aliud simile Sacramentum, prout traditur d. c. proximo, n. 16.

Ibi: *Erraret equidem quod est ab Ecclesia Catholica.*

Ecclesia circa res Fidei aliquid definiens est omninò ab errore immunis ob Spiritus Sancti assitentiam, qui fallere, aut falli non potest, quod planè constat ex traditis supra, lib. 1. c. 10. n. 5. & 47. & sub hoc. c. n. 10. 13. & 18. Imò in sola Ecclesia Romana Fidei Regula quaerenda est. Valent. sup. lib. 6. per tot.

Ibi: *Potest tamen Ecclesia efficere.*

Vide supra, n. 20. & 22. ubi hujus assertionis exempla recententur.

Verf.

Verf. *Canonicos verò libros ex Gelasio.*

30 Canonicorum voluminum catalogus legitur non solum in locis, quorum supra meminimus, n. 3. sed etiam apud D. Aug. lib. 2. de doctr. Christ. cap. 8. Card. Baron. Annal. tom. 6. in fin. ubi de legatione Ecclesiæ Alexand. verf. Confiteor, Azor. p. 1. lib. 8. cap. 1. verf. Quartò quaeritur, Becan. in analog. veter. & novi Testam. cap. 1. q. 1. num. 1. Sixt. Senens. in Bibliotheca sancta, lib. 1. sect. 1. tit. de variis supputationibus, Glossa Ordin. Bibl. in principio, ubi de libris Canonicis, verf. isti sunt, Theatrum vitæ humanae lit. B, pag. 212.

31 Catalogus sacrorum voluminum in hunc modum, & ordinem habetur novissime in Trident. sess. 4. ibi: *Testamenti veteris quinque Moysi, id est Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Josue, Judicum, Ruth, quatuor Regum, duo Paralipomenon, Esdrae primus, & secundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Judith, Ester, Job, Psalterium Davidicum centum quinquaginta Psalmorum, Parabola, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus, Isaias, Hieremias cum Baruch., Ezechiel. Daniel, duodecim Prophetæ minores, id est Osea, Joël, Amos, Abdias, Jonas, Micheas, Naum, Abacuc, Sophonias, Aggeus, Zacharias, Malachias, duo Machabeorum, primus & secundus. Testamenti novi, quatuor Evangelia, secundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Joannem, Actus Apostolorum à Luca Evangelista conscripti, quatuordecim Epistola Pauli Apostoli ad Romanos; duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Colossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos: Petri Apostoli duæ, Joannis Apostoli tres, Jacobi Apostoli una, Jude Apostoli una, & Apocalypsis Joannis Apostoli. Qui libri omnes unico volumine, quod Biblia nuncupatur, circumferuntur simul cum libro tertio, & quarto Esdrae, qui sanè canonici non sunt, cum à Concilio in hoc à canone non recententur.*

Verf. *Genesis liber unus.*

32 Canon iste recentur sub Concilio Romano priore sub Gelasio, tom. 3. Concil. pag. 663. in edit. Parisiensis anni 1636. Sed ibi trium librorum author Salomon duntaxat asseritur, (quod & D. Covar. infra, verf. Psalmorum liber unus, animadvertit,) qui exprimuntur, nempe Proverbia, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, & immediatè subsequuntur Sapientia, & Ecclesiasticus, de quibus est controversia, an fuerint à Salomone conscripti, ut videre est apud D. Covar. infra n. 3. quos quidem codices omnes complectuntur verba illa: *Salomonis libri quinque.* Hunc Gelasianum catalogum si quis conferat cum præcedenti ex Tridentino transcripto, unicum discrimen tantum inveniet quod vetus Testamentum, quod scilicet in illo admittuntur duo libri Esdrae, primus & secundus ut canonici, in isto primus tantummodo, ut legitur paret. Verum hoc ex eo fortè provenit, quod primum librum Esdrae aliqui in primum & secundum dividunt, ut tradit Sixt. Senens. in sua Bibliotheca sancta, lib. 1. sect. 1. tit. de argument. authorib. & temporib. libror. veter. Testam. sub verf. Esdrae libri duo. Præterea Gelasius librum Jesu Nave vocat, qui in Tridentino Josue nuncupatur,

nam hic Latine, ibi Græcè idem nomen expressum est, ut deducitur ex Sixto Senensi ibi proximè, sub verf. Josue. Tandem apud Tridentinum unus ex libris Salomonis dicitur Parabolæ, & apud Romanum in præcitato loco Proverbia.

Verf. *Multi poterant hoc in loco.*

Plurima quidem hauriri possent ex Cornelio à Lapide, qui in principio cujusque voluminis fusè inquit de iis, quæ ad sacrum librum, quem suis commentariis illustrat, spectant: item ex Sixto Senensi in d. Biblioth. sancta, qui lib. 8. hæreticorum calumnias adversus Testamentum vetus, singulosque ejus libros deluit, & enervat: quod utique præstitit Cornel. à Lapide in Genes. proœm. de encomiis sacræ Scripturæ, sect. 2. num. 51. cum seqq. Card. Bellarm. lib. 1. de verb. Descripto.

Verf. *Regum libri quatuor.*

Ex libris divinis quidam suos certos, ac notos authores habent, alii non utique, sed adhuc sub judice est, à quibus fuerint scripti, ut admonet Becan. in analogia veteris & novi Testamenti, cap. 1. quest. 2. num. 1. Primi ordinis sunt Genesis, & quatuor alii, qui in Canone subsequuntur, & Pentateuchi nomine continentur, qui à Moyse conscripti sunt, de quo nunquam extitit controversia. Sixt. Senens. d. cap. 1. sub verf. Pentateuchus, Becan. ubi proximè. Item compertum est, Josue authorem fuisse ejus libri, qui suo nomine inscribitur. Sixt. Senens. sub verf. Josue. Liber Judicum certo caret scriptore, quidam eum Samueli tribuunt, alii Ezechiel, alii Isaiæ. Sixt. Senens. sub verf. Judicum & Ruth, ubi idem de libro Ruth assererat. Ex quatuor libris Regum, primum, & secundum ediderunt Samuel, Nathan, & Gad Prophetæ; tertium, & quartum Esdras, vel ut aliis placeat, Jeremias. Sixt. Senens. sub verf. Liber primus & secundus Regum, & sub. verf. Regum tertius & quartus. Libris duobus Paralipomenon assignari non potest certus author, licet aliquibus Esdras videatur. Sixt. Senens. sub verf. Paralipomenon libri duo. Confule Cornel. à Lapide sup. eos libros, Card. Bellarm. de Scriptor. Ecclesiast. Testam. veter.

Verf. *Psalmodum liber unus.*

Est quæstio, an omnes 150. Psalmos David 35 composuerit, vel sint ex diversis authoribus collecti, quorum nomina in epigrapha plurium Psalmorum exprimuntur? Priori sententiæ subscribere Chrysostomus, & Augustinus, qui totius operis Davidem efficiunt conditorem. Posteriorum amplectitur Hieronymus post Athanasium, secundum quam David supraginta tres edidit Psalmos, reliquos Salomon, Moyses & alii; quos in unum congerit Sixt. Senens. sub verf. Psalterium, ubi quot, & quos scripserit quisque demonstrat: & huic posteriori sententiæ assentitur Becan. d. q. 2. num. 3. & observa Psalmorum titulos esse Canonicos. Azor. part. 1. lib. 8. cap. 1. verf. Nonò quaeritur: & vide de hac quæstione Marian. in veter. Testamentum. in princip. Psalter Bellarm. sup. verb. David. ubi tradit Psalmum 251. qui Davidi tribuitur apocryphum censeri. Senens. lib. 1. verf. Psalterii appendix, Torniel. Annal. anno 2964. à num. 4.

Ibi:

Ibi: Salomonis libri quinque.

36 Jam supra, num. 32. prænотatum est, quod in præfenti D. Covar. monet: & quidem tres tantum à Salomone libros esse conscriptos, extra dubium non est, ut ex his quæ D. Covarr. subjungit, apparet: sed crebriori scribentium calculo receptum videtur. Sic Senenf. sub. vers. Libri tres Salomonis, licet sup. vers. Sapientia Salomonis, aliud sentiat. Cornel. à Lapide. sup. lib. Sapient. in princ. vers. Tertio quia, Bellarm. verb. Salomon, Salian. Annal. Ecclesiast. tom. 3. anno 3058. in fin. ubi ex D. Hieronymo enarrat, Salomonem jam penitentem sub senium hos tres libros scripsisse, nempe Proverbia, Ecclesiasten, & Canticum Canticorum: quod apertius constabit ex proximè dicendis, cum demonstrabitur, Ecclesiastici, & Sapientie codices ad Salomonem non pertinere.

Ad Num. 3.

37 Meminisse opus est eorum quæ tradidimus supra, n. 4. nam ex libris Canonici quidam olim pro talibus ab Ecclesia recepti non fuere: hi sunt Baruch, Escher, Tobias, Judith, Sapientia, Ecclesiasticus, Machabæorum duo, qui ad testamentum vetus spectant. Ex novo Epistola ad Hebræos, Epistola D. Jacobi, Epistola S. Judæ, secunda S. Petri, secunda, & tertia S. Joannis, Apocalypsis. Quibus cognitis, facile deprehendetur, qui libri protocanonici vocentur, de quibus nunquam dubium extitit; nam cæteri omnes intra Canonem constituti sup. n. 31. tales haberi debent. Vide Cornel. à Lapide, in proleg. ad lib. Ecclesiastici, c. 1. vers. Suppono, Gloss. Ordin. Biblicæ in princ. ubi de libris Canonici, vers. Isti sunt, Azor. p. 1. lib. 8. cap. 1. vers. Libri porro, Sixt. Senensem sup. lib. 1. sect. 1. vers. Canonici. De illis ergo codicibus præcipue, qui aliquando dubiæ fidei fuerunt, D. Covarr. disserit, initium capiens à libris Ecclesiastici, & Sapientie, de quibus duplex est quæstio, una de eorum autoritate altera de auctore: utramque eregiè suo more discutit Cornel. à Lapide in Ecclesiast. prolegom. cap. 1. & 2. & in lib. Sapient. proem. à princip. nec minus latè Piña sup. Eccles. prologo 2. & 4.

38 Et quidem in primis supponendum est, hodie de hujusmodi librorum autoritate ambigere non licere, quos jam Ecclesia cum reliquis voluminibus sacris recensuit, ideoque parem unicuique auctorem, scilicet Spiritum Sanctum, cunctis extitisse fatendum est: nec minus autoritatis obtinet qui postremò approbati feruntur, ut sup. n. 4. præmissimus, & ita de Fide tenendum est. Cornel. à Lap. d. cap. 1. vers. Nunc dico, & in lib. Sap. in princ. vers. Verum respondeo. Piña de prologo 4. n. 5.

39 Illud compertum est, Ecclesiasticum, & Sapientiam non esse ex liberis protocanonici, sed ex deuterocanonici, qui dubiæ fidei nonnunquam habebantur, ut apparet ex catalogo, qui est supra, num. 37. & testantur Cornel. à Lapide sup. Sapient. in princ. vers. Porro S. Athanasius, & sup. Ecclesiastic. in prolegomen. cap. 1. vers. Suppono, Piña prolog. 4. num. 2. Azor. dicto vers. Libri porro, Glossa Ordin. sup. vers. Isti sunt, Valent. tractatu de rebus Fidei hoc temp. controvers. Itaque licet. Lorin. sup. Sapient. in præfat. cap. 1.

40 Verum quæri potest à quo libri isti cæperunt esse canonici? Cornel. à Lapide sup. Sapient. dicto princip. vers. Verum Respondeo, de eo volumine

agens plura, & antiquissima Concilia, Sanctorumque Patrum testimonia concessit, ex quibus apparet, librum illum multis antea sæculis esse ab Ecclesia ceu canonicum approbatum, quàm à Tridentina Synodo in Canonem referretur. Idem de Ecclesiastico testatur Piña ubi proximè n. 5. quod utique suadent tradita hic à D. Covar. Et hæc de hujusmodi librorum autoritate.

Ibi: Qui est illud inquit, an hi libri fuerint à Salomone scripti?

Hoc etiam ad amussim, ac latè disquirat Cornel. à Lapide, qui sup. Ecclesiastic. in prolegomen. cap. 2. pluribus laudatis, qui operis ejus auctorem Salomonem fuisse asseverant, ipse vers. Verum certum est, resolvit Jesum filium Sirach. id volumen edidisse, ut habetur in ejus epigraphæ, quod ille fusè probat. Idem similiter tueretur Piña sup. prologom. 2. ex num. 5. Consentit Sixt. Senenf. d. lib. 1. vers. Ecclesiasticus, Becan. in analog. veteris & novi Testamenti, cap. 1. q. 2. num. 6. Bellarm. verb. Jesus Sirach. Torriell. Annal. anno 3808. num. 2. & alii plures apud ipsos, maxime D. August. lib. 2. de doctrina Christiana, cap. ult. D. Epiphani. lib. 1. hæresi 8. & lib. de ponderib. D. Hieron. in prolog. ad lib. Reg. & in præfat. ad Proverb. Salomon. quod planè exprimitur cap. penult. ejusdem Ecclesiast. in hæc verba: Doctrinam sapientia. & disciplina scripsit in codice isto Jesus filius Sirach Jerosolymita, qui renovavit sapientiam de corde suo. Quod utique in prologo similiter habetur.

42 Quis autem fuerit hic Jesus filius Sirach, ejusque genealogiam tradidit Cornel. à Lapide vers. Quæres quis fuit, ubi testatur illum Prophetam fuisse, floruisseque post Alexandrum Magnum sub Rege Ptolemæo Philadelpho. Vide Torriell. Annal. anno mundi 3741. num. 3. & anno 3808. à num. 2.

43 Pluribus de causis liber iste Salomonis esse credebatur, quas recenset Cornelius vers. Dices cur. Prima ob similitudinem, quam cum libris Salomonis habet. Secunda, quia Jesus nonnulla ex Salomone deprompsit. Tertia, nam cum sapientialis fuisset, Salomonis operibus annecti solebat, unoque volumine continebantur. Quarta, quoniam eloquio similes erant. Quinta, quod Jesus hic aliàs Salomon vocabatur. Sexta quoniam ipse auctor Salomonis nomine opus suum insignierit. De quibus Piña sup. prolog. 2. num. 6. & paulò inferius D. Covarruv. aliquam insinuat.

Ibi: De auctore autem libri, qui Sapientia inscribitur.

44 De hac quæstione quadruplex opinio apud Scribentes reperitur. Prima sustinet, codicem istum à Salomone elaboratum. Secunda à Jesu filio Sirach, Ecclesiastici auctore. Tertia à Philone Judæo juniore, qui post Christi tempora vixit. Ultima à Philone seniore, qui Christum centum sexaginta annis antecessit, quas omnes refert, ac rejicit Cornel. à Lap. sup. Sapient. ex vers. Prima sententia, & tandem vers. Dico ergo, concludit certum hujus libri auctorem esse Spiritum Sanctum, sed à quo scriptus fuerit, penitus latitare. Confusas præterea Gloss. ordin. sup. vers. Isti sunt, el. 2. ubi quod omnium ferè consensu auctor fuit Philo Alexandrinus Judæus. Sixt. Senenf.

Senensem sup. vers. Sapientia Salomonis, Lorin. sup. Sapient. in præfat. cap. 1. & 2. Becan. d. q. 2. num. 3. Bellarm. sup. verb. Salomon.

45 Quo tempore editum fuerit hoc volumen non constat, suspicatur tamen Cornel. vers. Videtur ergo, coætaneum esse Ecclesiastico, & post extinctum Alexandrum Magnum sub tempus Ptolemæi Philadelphi à suo auctore confectum. Vide supra, num. 42.

Ibi: Uterque enim propter eloquii similitudinem.

46 Et etiam aliis de causis, quæ ex Cornelio à Lapide enumerantur supra, num. 43. quæ ferè omnes utriusque codici, nempe Ecclesiastico, ac Sapientie accommodari possunt, quanquam Cornelius solum de Ecclesiastico sit loquutus.

Ad Num. 4.

47 Hic liber Job inter protocanonicos recensetur, quia tam apud Hebræos, quàm apud Christianos pro divino est habitus, ac intra Canonem receptus, de cujus autoritate infallibili nunquam Catholici dubitarunt. Pineda super Job, in præfat. cap. 2. num. 2. Sixt. Senenf. vers. Job, Gloss. ordin. ubi sup. vers. Isti sunt, el primero, Azor. part. 1. lib. 8. cap. 1. vers. Libri porro.

Ibi: De auctore verò licet varia fuerint opiniones.

48 De quo fusè Pineda sup. cap. 3. per totum, ubi quinque sententiae examinantur; nam quidam librum hunc ab amicis Job scriptum opinantur, alii à Salomone, alii à Moyse, alii ab aliquo ex Prophetis, alii tandem à Job ipso, quam ultimam plaribus comprobant, & amplectitur idem Pineda ex num. 3. Videndi sunt idem Gasp. Sanch. in Job, prolegomen. 2. Senenf. ubi proximè, Mariana in vet. Testam. sup. Job. in principio, Becan. sup. num. 7. Bellarm. de Scriptoribus Eccles. Testament. veter. verbo Job.

Ibi: Sermone Syro scriptum.

49 Quo idiomate auctor codicis hujus usus fuerit, exactè inquit Pineda sup. cap. 3. ubi an simplici, & pura lingua Syria, vel mixta, & corrupta scriptus fuerit, scilicet Syrochaldaica, & Hebræa, & Chaldaea constante.

Ibi: Illud tandem obiter adnotabimus.

50 Quis fuerit Job, utrum Sanctus, Propheta, vel Rex, & alia disquirunt Gasp. Sanch. in prolegomenis, & Pined. in comment. ad cap. 1. à princip. de quibus omninò videndus differit Salian. Annal. Ecclesiastic. tom. 1. anno mundi 2319. à num. 4. & aliis pluribus annis, & Torriell. similiter in Annal. sacris.

51 Licet communiter placeat, Job suam originem ab Abraham per Esau trahere, ut D. Covar. videtur in præfenti, cui accedit Salianus ubi proximè, anno 2319. num. 10. ibique genealogiam Job similiter tradit; tamen in quadruplicem sententiam dividuntur Auctores, ut videre est apud Pinedam D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

ubi nuper, num. 31. cum seqq. & Gasp. Sanch. prolegomen. 3. in princip. Salian. num. 5. cum seqq. Torriell. sup. anno mundi 2319. n. 11. & 12.

Ibi: Et habitasse in Idumæa & Arabia finibus.

52 Nempe in terra Hus, unde Job Idumæus vocatur, vel quia natus est in Bosra oppido Idumææ, de quo confulas Salian. d. anno 2319. ex num. 4. maxime num. 10. Torriell. ubi proximè, Gasp. Sanch. sup. prolegom. 3. n. 22. Pined. d. cap. 1. numer. 31. cum aliis.

Ibi: Erat autem ipse filius quidem Zaræ.

53 Sic tenent omnes: de matre verò, an fuerit Bosra, ut hic dicitur, ambigit Pineda, subdens forte Septuaginta Interpretes non loqui de gentitice, sed de patria, quam matrem appellarunt. Legas eum num. 32. Sed Salian. dicto anno 2319. num. 4. matrem Job Bosram fuisse asseverat, quam nomen idem matri, & patriæ Job convenire, non parum Pinedæ dissentui adstipuletur. Natus est egregius ille vir anno mundi 2329. à Zara genitus, Duce quidem, non Rege ut testatur Torriell. eodem anno, in fin. asserens quod si Job Rex fuit, non jure hæreditario, sed aliunde eam dignitatem adeptus est. De quibus etiam Salian. eod. anno.

Ibi: Sed à Nabor fratre Abraham & Melcha.

54 Huic sententiae subscribit Gasp. Sanch. de prolegom. 3. num. 21. at quod Job descenderit ab Esau, magis apud sacros Interpretes, & Historiographos obtinuit, ut ex laudatis constat.

Vers. Tobia liber unus.

55 Liber iste deuterocanonici putatur, quoniam non semper canonici autoritatem meruit, ut prænотatum est supra, num. 37. & præter ibi allegatos idem observat Cornel. à Lapide sup. Job, in argument. vers. 1. Sixt. Senenf. in sua Biblioth. Sancta, vers. Tobias. Postquam autem ab Ecclesia in Canone sacrorum voluminum est constitutus ipsum canonicum fore de Fide est. Cornel. ubi proximè, vers. Verum jam, & vers. Quæritur tertio, tradit eum librum lingua Chaldaea fuisse scriptum. Auctor ejus fuit Tobias senior jussu Archangeli S. Raphaelis, qui usque ad caput 13. scripsit. Tobias junior historiam est prosequutus, & alius quidam ignotus nonnullos versus adjecit. Cornel. vers. Quæritur quarto. Non desunt, quibus placet Eldram historiographum illius fuisse. Cornel. vers. alii, de quibus etiam Senenf. ubi proximè, Becan. in analog. vet. & novi Testam. cap. 1. quæst. 2. num. 7. Bellarm. verb. Tobias.

Ibi: Siquidem receptus est inter canonicos à Synodo.

56 Hoc Carthaginense Concilium, sicut & cætera omnia confirmata sunt Synodo sexta generali, quæ habita est Constantinopoli in Trullo, ut Ii D. Co-